

Dr. Hugo Heyrman
in De Zwarte Panter

DE 'PITTURA METAFISICA' REVISITED

Nieuw werk te zien krijgen van Dr. Hugo Heyrman: het voelt voor mij aan als de dolle pret van een jong kalf dat een lentever grasland betreedt en niet weet waar eerst beginnen grazen. Maar zo werkt dat niet. Zijn schilderkunst legt de toeschouwer een kijkdiscipline op die niet besteed is aan een vluchtige oogopslag. Het zijn daarenboven stadslandschappen die maar met mondjesmaat hun geheimen prijsgeven.

Joannes KÉSENNE

Ook al weet deze kunstenaar – zelfs bij nacht en ontij – moeiteloos elke straatsteen van Antwerpen terug te vinden, de stad verschijnt in zijn werk als universele metafoor, als het in scène gezette decor voor zijn filmische drama's. Want het gaat vooral over onopgemerkte lichaamsbewegingen, voorbijgaande ontmoetingen, vereenzaamde impressies, maar voor alles: narratieve tekens die de stroom van het leven in beeld brengen. Kortom, de lege of stressvolle (what's the difference?) shit waarin mensen elke dag of nacht hun levens slijten in dodelijke routine of opgezochte verrukking. Maar – vandaar de titel van de tentoonstelling – Heyrmans verbeeldingskracht weet deze

Dr. Hugo, 'City Lights' uit de serie 'A Transformative Gaze', 2014, acryl op canvas, 150 x 100 cm, © Archief Dr. Hugo Heyrman

instant impressies te transformeren naar precies die picturale fictie waarin beelden iets te vertellen hebben over onze menselijke existentie.

Ik moet onwillekeurig denken aan de quote van de dichter Coleridge: elk realisme heeft behoefte aan een "willing suspension of disbelief". Kunstliefhebbers worden geacht om niet zozeer hun ogen voor waar te nemen, dan wel hun wantrouwen jegens de waarheid ervan – voor even – op te schorten. Want de uitgesmeerde acryl op doek doet ons meer essentie proeven dan onze ogen gisteren waarnamen in hetzelfde straatbeeld. Of om

het anders te zeggen: wat de schilder ons toont, bezit een dimensie waartoe onze dagelijkse waarneming niet meteen in staat blijkt.

BLUES VAN HET LEVEN

Zo toont hij in 'Study for the crashed' (2013) een autowrak dat op het eerste gezicht zo weggelopen lijkt uit een film van David Lynch, maar dat ons – synesthetisch – doet kijken naar de woorden van Fernando Pessoa: "De dood is de buitenkant van het leven." De lijken zijn verwijderd. Wat

overblijft is een relict van menselijk falen, als in de kroniek van een aangekondigde dood. De tonaliteiten van het verblindende blauw vatten de blues van het leven op gebalde wijze samen. Het schilderij legt de vinger op de fractie van een faataal moment te midden de rimpelloze oceaan van een circulaire tijd. De spanning tussen de dramatische klap en de absurde monotonie is te snijden. De schilder heeft daarenboven in dit recent werk zijn technisch vernuft heruitgevonden. Zonder een oneerbiedige vergelijking te willen maken, zou men kunnen zeggen dat de kunstenaar meer dan goed naar Rembrandt heeft gekeken. In Heyrmans werk 'City Lights' (2014) ziet men hoe hij gewerkt heeft op een brokkelige textuur die de lichtreflectie opmerkelijk intensifieert. En hoe hij de biologie van de verf onderzoekt in de diepblauwe druipgrot die voor onze ogen verschijnt. Het woord grot is hier niet misplaatst, want Dr. Hugo Heyrman wil er dit zelf over kwijt: "De meesters uit de schilderkunst hebben de lessen van Lascaux nooit vergeten: de tactiliteit van de verfstructuur verhoogt de suggestieve werking. Ik pas in mijn werk de structuur van de verf toe als tegenstand, in oppositie tot en complementair aan de vloeibaarheid."

Zo ontpopt de kunstenaar zich als een type sjamaan, maar niet in de betekenis van een geloofstelsel, eerder als de schepper van een nieuwe realiteit. Onze beleefde werkelijkheid op zich is niet grijs of grauw. Schilderkunst toont meer dan ooit hoe de wereld zich plooit naar ons beeld en gelijkent.

'Dr. Hugo Heyrman: A Transformative Gaze' tot 18 jan. 2015 in Galerie De Zwarte Panter, Hoogstraat 70-74, Antwerpen. Open do-zo van 13u30-18 u. www.dezwartepanter.com